

Kóistolóstop és védőzárlat

Néhány hete a Békés megyei Népújság írta, fertőző sertésbetegség támad Gyomaendrődön. Most, a napokban mintha ugyanazt a kórt emlegetnék a Szeged környéki falvakban és még sok egyebet... úgyhogy a mendemondákat mellőzve, legokosabban tesszük, ha a szakértő szavára hallgatunk. Mit mondott tegnap Szigeti Sándor, Csongrád megye fő-állatorvosa?

— Tud-e arról, hogy a szomszédos megyében több gazdának is fölszámolták a sertésállományát, mert a disznók járványos fertőző betegségben szenvedtek?

— Az újságírók elolvastam, de közelebbi részleteket nem tudok mondani róla. Nem a mi általunk felügyelt területen történt.

— S az igaz-e, hogy Klárafalván is találtak beteg disznókat?

— Klárafalván ennek a vírus okozta fertőző betegségnek az alapos gyanúja vetődött föl, s megelőzési céllal rögtön korlátozó intézkedéseket tettünk. Harmincnapos zárlatot rendeltünk el, ez idő alatt tilos a sertések adásvétele. A maszekok és a téesz nem vehetnek és nem adhatnak el jószágokat. Takarmányt pedig csak egyszer használatos műanyag vagy papírzsákokban vásárolhatnak, sajátjaikat nem használhatják. Amennyiben a gyanúnk alaptalannak bizonyul, december 16-án föloldjuk a községi zárlatot. Addig kérjük a település lakóinak együttműködését, hisz lépéseinket preventív, megelőző szándékkal tettük, éppen az ő érdekében.

— Mi az Ön véleménye arról az állításról, mely szerint ez a fertőző sertésbetegség román területről kerül át hozzánk?

— Hivatalos kapcsolatunk sajnos nincs a román állategészségügyi szervekkel, úgyhogy magánértesüléseinkre vagyunk kénytelenek hagyatkozni. Kollégáim több ízben is jártak a határon túl, s személyesen győződtek meg, úgy fél-háromnegyed éve; a fertőző betegség szörványosan előfordul.

— Ezek szerint a határ közeli magyar településeken jó okuk van félni a gazdáknak, a gazdaságoknak? Az Ön által vezetett intézmény, a megyei állategészségügyi állomás meg tudja-e védeni a sertésállományt?

— A betegség leggyorsabban élő állatnál terjed. A vadon élő madarakkal, amelyek, ugye, nem tisztelik az államhatárokat, a határsávbán

csatangoló vadakkal, például őzekkel. Így a határszéli településeken — azt kell mondanom — reális a fertőzés veszélye. Mindazonáltal szeretném megnyugtani a lakosságot, nem vagyunk teljesen kiszolgáltatott helyzetben. A határvetetésben, 20 kilométeres körzetben megelőző védőoltásokat adtunk a sertéseknek. A határátkelőhelyeken, Nagylakon és Rösztén éjjel-nappal szolgálatos állatorvosaink. Azért felelnek, hogy tőkehúst ne hozzanak be külföldről. Szeretném felhívni a lakosság figyelmét; hogy ne fogadjanak el, ne vásároljanak külföldi húst és termékeket. Ne fogadják el például a külföldi kóistolót. Azt hiszem, az atyafiság, a barátság szeretét más formában is kifejezhetjük.

Módosítják az alkotmányt

Széles koalíción alapuló új csehszlovák kormányra tesz hamarosan javaslatot Ladislav Adamec miniszterelnök, az alkotmányban módosítják a CSKP vezető szerepére vonatkozó részeket, az oktatásban pedig megszüntetik a marxizmus-leninizmus meghatározó szerepét — ez a legfontosabb eredménye a csehszlovák kormány, a Nemzeti Front és a csehszlovákiai megújulásért küzdő Polgári Fórum újabb, kedden tartott találkozásának.

Ladislav Adamec ígéretet tett a Polgári Fórum képviselőinek, hogy december 3-án, vasárnapig egy széles koalíción alapuló új kormányban a tervek szerint pártoktól, más pártok és a CSKP képviselői kapnak majd helyet: elsősor-

ban szakértői kormány megteremtéséről van szó.

A csehszlovák kormány olyan javaslatot kíván tenni a ma összeülő parlament elé, amely szerint az alkotmányból törölnék a CSKP vezető szerepét, a Nemzeti Front zártkörű és a CSKP-nak az abban való vezető szerepéről szóló cikkelyt. Az alkotmánynak azt a részét, amely a marxista-leninista szellemű oktatásról szól, olyan megfogalmazással váltják fel, amely szerint az oktatásnak összhangban kell lennie a tudomány eredményeivel, és a humanizmus elvein kell alapulnia. Ladislav Adamec arra is ígéretet tett, hogy felkeri a prágai fővárosi tanácsot: bocsásson megfelelő hivatali helyiséget a Polgári Fórum rendelkezésére.

— Es ha valakinél fertőzőt sertések találhatók? Annak a gazdának ki téríti meg a kárát?

— Ha találunk beteg állatot, azonnal intézkedünk. A tulajdonos, az államtól, napi forgalmazási árának megfelelő összegű kártérítést kap.

Mag Edit

MSZP

Szegedi szándéknyilatkozat

A Magyar Szocialista Párt 1989. november 20-i, szegedi összevont taggyűlésének résztvevői politikai szándéknyilatkozatot fogadtak el:

Tulajdonunk a Magyar Szocialista Párt szegedi szerveződésének első szakaszán. Az elmúlt másfél hónapban 38 alapszervezetünk alakult. Formálódóban vannak különféle tagozataink. A párttagok egy része platform szerinti tömörülésekben is politizál. Aktív résztvevői kívánunk lenni Szeged közéletének. Szocialistának valljuk magunkat. Nézetünk alapvetése, hogy az eddigi politikai, társadalmi rendszer nem valószínű, hogy a szocializmust, mert kisajátította és gúzsba kötötte a társadalmat és a gazdaságot. Lebontását, átalakítását nem vereséggel, hanem egy szabad, demokratikus Magyarország megteremtésének lehetőségékként fogjuk fel. Célunkhoz, a demokratikus szocializmushoz az emberi szabadság teljessé tételén, a parlamenti demokrácia megteremtésén, a vegyes tulajdonra épülő szocialista piacgazdaság kibontakozásán keresztül vezet az út.

Pártunk fő célja, hogy a modernizációs zsákutcából kikerüljön az ország. Ennek érdekében támogatunk minden újat akaró, vállalkozó szellemű társadalmi réteget. Szükségesnek tartjuk, hogy Szegeden is megszűnjön a gazdasági, közigazgatási és társadalmi életben a pártállami viszonyok maradványai. Törekszünk a közéleti tisztaság megteremtésére. Aktív szerepet vállalunk az elvtelen hatalmi összefonódások maradványainak eltávolításában. A város lakosságát foglalkoztató kérdésekben rendszeresen politikai álláspontot alakítunk ki.

Fontosnak tartjuk, hogy Szegeden is mielőbb új típusú, szabad önkormányzat jöjjön létre. Ehhez azonban előbb parlament törvényhozási és helyhatósági választás szükséges. Az önkormányzati választásokig tartó, átmeneti időszakban a tanácstestület és a városi közigazgatás működőképességét a nyilvánosság és a város polgárainak ellenőrzése mellett fenn kell tartani. A városi tanácstestület MSZP-tagjaiból alakuljon csoport, és lépjen fel kezdeményezően a vezetési válság megoldásában. A jelenlegi tanácstestület erkölcsileg kompromittálódott tagjainak lemondását kívánatosnak tartjuk. Ha ezt nem teszik meg, egyetértünk azzal, hogy választóik visszahívják őket. Egyetértünk azzal a gondolattal is, hogy az önkormányzati választásokig a tanácselnök feladatát tanácstagokból választott, 2-3 tagú csoport lássa el.

A békés átmenet egyik feltételének tartjuk, hogy városunkban az életviszonyok romlása ne folytatódjék. Politikai párt lévén, nem kívánunk beleszólni egyetlen üzem, szövetkezet életébe sem. Figyelemmel kísérjük azonban a gazdasági folyamatokat, és elmondjuk véleményünket azok politikai hatásairól. Tulajdonreformra szükség van, de szabályozott, nyilvános, ellenőrizhető folyamat legyen. Válgon nyilvánvalóvá, hogy kik a tulajdonosok! Tulajdonjogot ne csak kiváltságosok szűk rétege, hanem különböző formákban a munkavállalók is szerezhessenek. Természetes szövetségeseinknek tekintjük a szakszerve-

zeti mozgalmakat. Fontosnak tartjuk, hogy létrejöjjenek a munkavállalók érdekvédelmének hatékony formái. Helyesüljék a dolgozói érdekvédelmi testületek, önkormányzati testületek, munkatanácsok létrehozása. A tulajdonreform és a szervezetváltás során nagy szerepük lesz a dolgozók képviselőiben, a feszültségek feloldásában. Az állampárt megszűnésével megszűnt az állami, gazdasági, intézményi vezetői politikai szempontú kiválasztása. A jövőben a vezetők megbízásakor, kinevezésekor és felmentésekor ne a pártállás, hanem kizárólag a szakmai hozzáértés, a vezetői képesség megemléztetése döntson.

Szükségessé tartjuk a helyi nyilvánosság új alapokra helyezését, az önálló állampolgárok párbeszédén alapuló, új szervezeti keretek kialakítását. A környezeti tv-től, a szegedi rádiótól és a városi televíziótól pártunk tevékenységéről korrekt tájékoztatást kérünk, és más pártokkal arányos szereplési lehetőséget igénylünk. A Délmagyarországot közvetlen pártfüggőség-től mentes, demokratikus, baloldali városi néplapnak tekintjük. Fontosnak tartjuk, hogy Szeged egyre inkább betöltse regionális szerepét, újra pezsgő szellemi életet éljen, a tudományos, kulturális, művészeti intézmények kapják meg a működésükhöz szükséges feltételeket, és bennük autonóm alkotó munka folyjon. A közép- és felsőoktatás, valamint az egészségügy működési feltételeinek javításához a volt MSZMP- és munkásrészletek, -berendezések hasznosítását is javasoljuk.

A választási versengés nem kívánatos kísérő jelenségeinek megelőzése érdekében, a Magyar Néppárt szegedi szervezetéhez hasonlóan, előzetes megállapodást javasolunk, amely biztosíthatná, hogy kerüljék egymás jelöltjeinek személyes lejáratását, plakátjainak letépését, és biztosítsuk a választási kampány törvényességét. Viszonyunkat az újonnan szerveződő MSZMP-hez csak politikai programjának és tevékenységének ismeretében tudjuk kialakítani. Addig nem tekintjük sem politikai ellenfélnek, sem szövetségeseinknek. Ha tevékenysége a korábbi viszonyok konzerválására irányul, az együttműködést nem tartjuk elképzelhetőnek.

Továbbra is várjuk sorainkba a demokratikus, baloldali gondolkodású, szocialista érzelmű szegedi munkásokat, értelmiségieket, alkalmazottakat, vállalkozókat, a mezőgazdaságban dolgozókat, nőket és férfiakat, időseket és fiatalokat, magyarokat és hazánkban élő nemzetiségieket. Érdekeik, politikai törekvéseik képviselésére szabadon szerveződhetnek pártunkon belül alapszervezetekbe, platformtömörülésekbe. Örömmel fogadjuk pártoló tagok csatlakozását is.

Pártunk tisztasága és hitele érdekében felhívjuk a már működő alapszervezeteinket, hogy erkölcsileg és politikailag kompromittálódott emberek belépési, szándékát hárítsák el. Vezetői posztra történő jelöléseknél csak olyanokat támogassanak, akiknek személyes hiteléhez kétség nem férhet.

Az MSZP szegedi összevont taggyűlésének résztvevői

Rátkai Árpád

Végjáték a Tisza mentén

Az állampárt utolsó évei Csongrádon

13.

A harmincötök levele jelezte, hogy harci tereppé váltak a városi párttervezeteket előkészítő tanácskozássok is. November 11-én harmincöt hódmezővásárhelyi küldött fordult nyílt levélben a város párttagjaihoz. Lényegében a harmincötök is a párttervezeteket antidemokratikus előkészítést kifogásolták. (A levél teljes szövege megjelent a Csongrád Megyei Hírlap 1988. november 19-i számában.)

November második felében és december elején a megyei pártbizottság „jelölést előkészítő bizottsága” munkája kapcsán éleződtek ki a küzdelmek! E bizottság felmérte a küldöttek véleményét a személyi kérdésekről, de a felmérés eredményét eltitkolta előlük. A javaslatok listáját „kirostatálták”, majd a pártbizottság jóváhagyta ezt a „kirostatált” listát, mint saját elképzelését. A szegedi küldöttcsoport azonban ebbe nem nyugodott bele, s követelte a teljes adatbázis kiszolgáltatását. Szenvedélyes viták után, december 3-án már saját, háromtagú vezetőséget választott, amely átvette a jelölés előkészítését a „jelölést előkészítő bizottságtól”. December 8-án a makói és hódmezővásárhelyi küldöttcsoportok is erős kritikával illették a bizottság munkáját, és elhatárolták magukat tőle. A bizottság képviselőiben Ágoston József nyilatkozott a televízióban, szereplése azonban akaratlanul is hozzásegített a pártbizottságot annak felismeréséhez, hogy az ilyen bizottságok mindig az adott vezetés manipulációinak eszközei, ha pedig mégsem azok, akkor teljesen feleslegesek.

A demokratikus pártmozgalom lépésről lépésre teret nyert a megyei oligarchiával szemben, s e harcok nyomán 1988 végére a „pártmegye” romokban hevert.

A négy megyei titkár közül Szabó Sándor első titkár

maradt legtovább talpon: csak 1988. december 10-én déln, a megyei párttervezet első napján adta fel a küzdelmet, s visszalépett újraválasztásáról, majd nyugdíjazását kérte. 1989. július 1-jétől van nyugdíjban. Megmaradt országgyűlési képviselő megbízatása Hódmezővásárhelyen. A reformkor képviselőinek ugyan határozott ígéretet tett lemondására — annak fejében, hogy nem indítanak akciót visszahívására —, azonban szavát nem tartotta be, ezért ezt az ügyet nem tekintik lezártnak. Bartha László gazdaságpolitikai titkár 1988. szeptember 2-án — az őt ért támadások miatt — saját kérésére a megyei pártbizottság felmentette. Már az OTP Csongrád Megyei Igazgatóságának igazgatóhelyettese volt, amikor a megyei pártbizottság etikailag kifogásolható építőanyagügyek miatt „megrovás” pártbüntetésben részesítette. Úgy tűnik azonban, hogy még az ő ügye sem zárult le: 1989. októberében jogtalanul felvett építési kölcsönök miatt támadták. Horváth Károlynét szintén saját kérésére, betegsége miatt mentette fel a pártbizottság titkári tisztségéről, 1988. szeptember 2-án. 1989. január 1-jétől van nyugdíjban.

Koncz János a megyei párttervezet előtt két héttel, november végén, a szegedi küldöttcsoport egyik viharos ülésén jelentette be, hogy nem kívánja újraválasztani magát. 1989-ben a Központi Bizottság állományában, egy éves alkotói szabadságon van.

Papdi Józsefet, a Csongrád Megyei Tanács elnökét etikailag kifogásolható építőanyagügyek miatt 1988. november 25-én a megyei pártbizottság „szigorú megrovás” pártbüntetésben részesítette. A megyei tanács 1988. december 16-án felmentette elnöki tisztségéből. Hosszabb betegség és műtét után budapesti külkereskedelmi vállalatnál helyezkedett el.

1988. október 22-én — a politikai harcoktól függetlenül esedékes — nyugdíjára vonulása miatt a Szakszervezetek Csongrád Megyei Tanácsa felmentette vezető titkári tisztségéből Ágoston Józsefet, aki azonban még december 10-éig tagja maradt a megyei párt-végrehajtóbizottságnak és a jelölést előkészítő bizottságnak. 1989. január 1-jétől van nyugdíjban.

Papp Gyulát, a Szeged Megyei Tanács elnökét 1988. december 2-án etikailag kifogásolható telekügyek miatt mentették fel tisztségéből, majd 1989. január 16-án a Szeged városi pártbizottság kizárta a pártból. 1989. március 1-jétől nyugdíjban van.

A Csongrád megyei párt-végrehajtóbizottságnak egyébként mindössze egyetlen tagja maradt benn az 1989. december 10-én újjáválasztott testületben: Székely Sándor, a Szeged városi pártbizottság első titkára, aki a testületben egyedül ítélte meg valósan a május pártkonferencián történeteket, és kezdettől fogva a demokratikus pártmozgalmat támogatta. Fraknóy Gábor, a Szeged városi pártbizottság gazdaságpolitikai titkárát pedig megyei gazdaságpolitikai titkárrá választották.

Annál nagyobbat buktak azok a városi első titkárok, akik szorosan kötődtek a megyei vezetőkhoz: Sebestény István Csongrád városi első titkár az 1988. december 17-i városi párttervezetben vereséget szenvedett ellenjelöltjével szemben. 1989. április 1-jétől a Csongrád Megyei Levéltár főmunkatársa, Csongrádon. Sebestény István egyébként mintegy „magával rántotta” a másik két titkár is: Szabadkai Imre és Varga Zsuzsa is alulmaradt a választásokon, mindketten szakmájukban helyezkedtek el. Szabadkai Imre 1989. január 1-jétől a Kossuth Tsz. szőlészeti ágazatvezetője, Varga Zsuzsa 1989. január 1-jétől az OTP Csongrád megyei fiókjának vezetője. A városi pártbizottság 72 százalékban megújították.

Hódmezővásárhelyen Kis Lajos első titkár nem várta meg a városi párttervezeteket. A december 15-i pártbizottsági ülésen nem jelent meg, majd a január 16-i pártbizottsági ülésen bejelentette: egészségi okokból koregényesen nyugdíjazták, és december 28. óta már a felmondási idejét tölti. Sugár József gazdaságpolitikai titkár már szeptember 21-én felmentését kérte, sikeresen — néhány órával — megelőzve egy, az ő munkáját is elmarasztaló jelentés ismétlését.

A személyi változásoknak legalább ilyen terjedelmű áttekintése van szükség ahhoz, hogy megállapíthassuk, hogyan, milyen módon következett be a hatalomváltás. Az egyetlen kivétellel — s ez Csongrád város — nem a párttagságot képviselő küldöttek döntöttek a legfontosabb személyi változásokról. A szembenálló erők nem választásokon mérték össze erejüket illetve akik a párttervezeteket lezáró választásokon szembekerültek egymással, azok már nem a fő frontvonal két oldalán álló erők voltak.

(Folytatjuk.)